

Velo-city 2024 -jälkiseminaari

Teema 1: Liikenteen rauhoittaminen

Antti Takkunen, Miikka Kulpakko, Teppo Pasanen

Helsinki

Circulation plan yleisesti

Ghent

- 260 000 asukkaan Ghent on todellinen pyöräilykaupunki. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuus on 34% (Helsingissä 11%) kun taas kestävien kulkumuotojen osuus on yhteensä 61% (Helsingissä 79%).
- 2000-luvulla tehdyt toimenpiteet ovat tuottaneet Ghentissä tulosta, ja vuodesta 2012 pyöräliikenteen osuus on noussut 12 prosenttiyksiköllä ja samalla autoliikenteen osuus on vähentynyt 54% -> 40%.
- Pyöräliikenteen lisäksi Ghent pyrkii merkittävästi lisäämään joukkoliikenteen käyttöä ja myös lisäämään kävelyn kulkumuoto-osuutta.

Taustaa

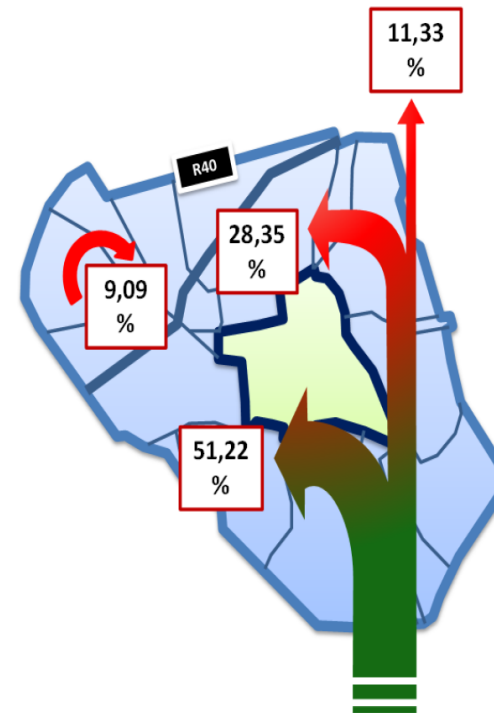
- Muutos ei ole tapahtunut hetkessä, eikä ilman vastustusta:
  - pyöräliikennesuunnitelma vuodelta 1993.
  - keskustan liikennesuunnitelma vuodelta 1997, jolla laajennettiin kävelyalueita ja vähennettiin keskustan läpiajoa autolla – silloinen pormestari sai lukuisia uhkauksia (mm. luoteja kirjeessä) ja joutui liikkumaan poliisisaattuessa.
  - 2016 pysäköintisuunnitelma ja 2017 ”circulation plan” -liikennejärjestelmäsuunnitelma.
- Nämä toimenpiteet ovat mahdollistaneet pyöräliikenteen merkittävän lisääntymisen, vaikka varsinaista pyöräinfraa on verrattain vähän.

Circulation plan

- Ennen circulation plania kantakaupungin läpiajo oli edelleen iso ongelma – 40% ajoi pienempien katujen läpi (ei kehäkatua).

Situation before

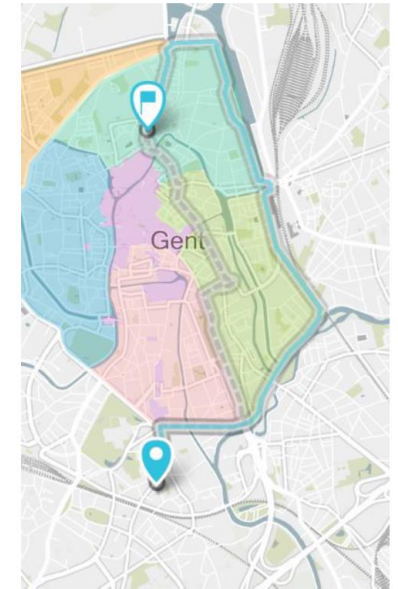
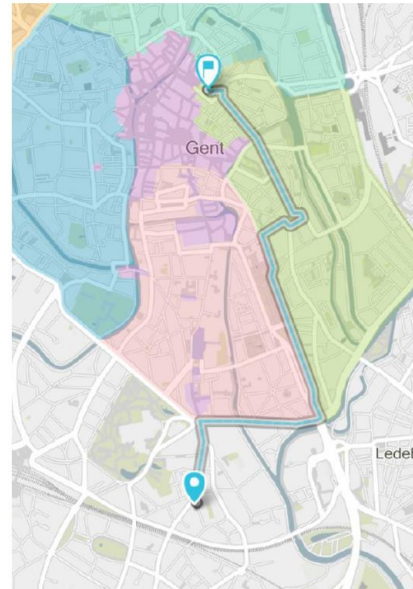
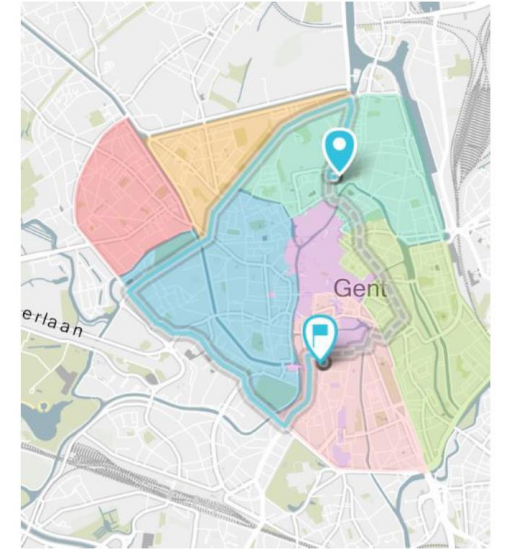
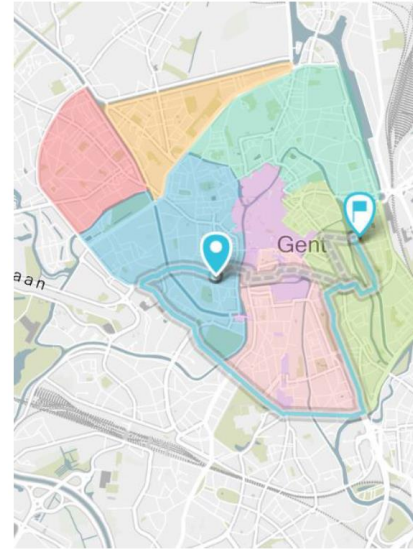

11% pure transit traffic
28% semitransit traffic
(avoiding parts of city ring road)
51% destination traffic
9% internal traffic

= too much motorised traffic in the city center

Circulation plan

- Circulation planissa kantakaupunki on jaettu kuuteen sektoriin ja autottomaan keskusta.
Sektorille ajaakseen autojen tulee käyttää kehäkatua.
  - Asukkaat saavat halutessaan pysäköintiluvan + 3 vieraslupaa ilmaiseksi. Toisaalta pysäköinti on ilmaista, maksullinen pysäköinti on ollut mahdoton aihe päättäjille
  - Terveyshuollolle, jakeluautoille ym. omia lupia
  - Kameroihin perustuva valvonta on tiukkaa ja ilman lupaa sektorille ajamisesta saa 58€ sakon, jonka kaupunki voi itse periä uuden lain myötä.

Circulation plan

- Circulation planin myötä 80 katuja on yksisuuntaistettu ja kävelykatuja ja oleskelualueita on lisätty sekä väliaikaisin että pysyvin toimenpitein.

Circulation plan

- Katuja on muutettu pyöräkaduiksi ja ”koulukaduksi” ja pysäköintiä mm. koulujen lähellä on turvallisuuden parantamiseksi ajallisesti rajoitettu.

Circulation plan

- Palveluihin muutos on vaikuttanut niin että kahviloita ja ravintoloita on tullut paljon lisää. Kodinkonekauppoja ja vastaavia liikkeitä, joihin usein tullaan autolla, on muuttanut kehäkadun ulkopuolelle.

Miten circulation plan näkyvät käytännössä maastossa?

Läpiajon kieltämien sektorien välillä (fyysinen este)

2014

(Google)

2023

(Google)

Läpiajon kieltämien sektorien välillä (kameravalvonta)

2014

2023

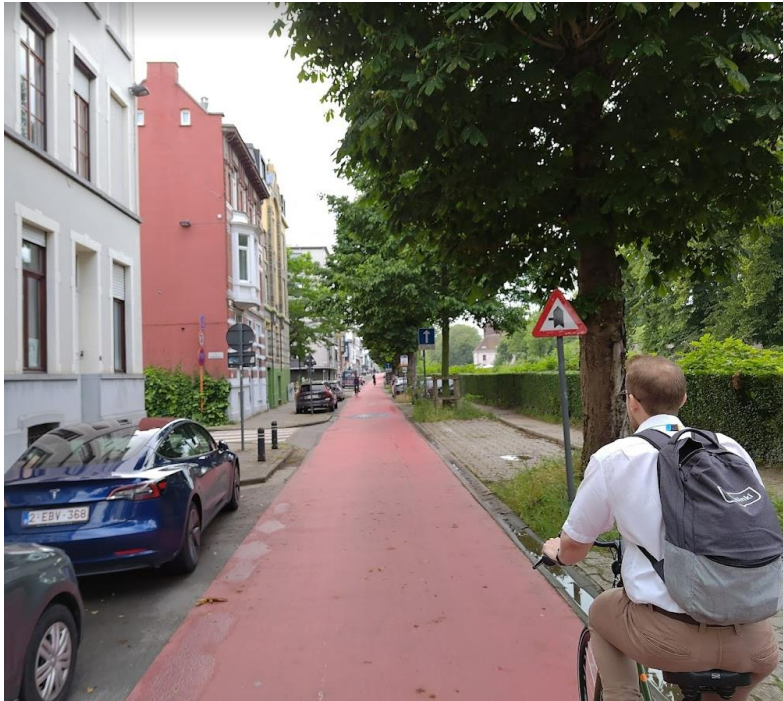

(Google)

Läpiajon katkaisueminen sektorin sisällä

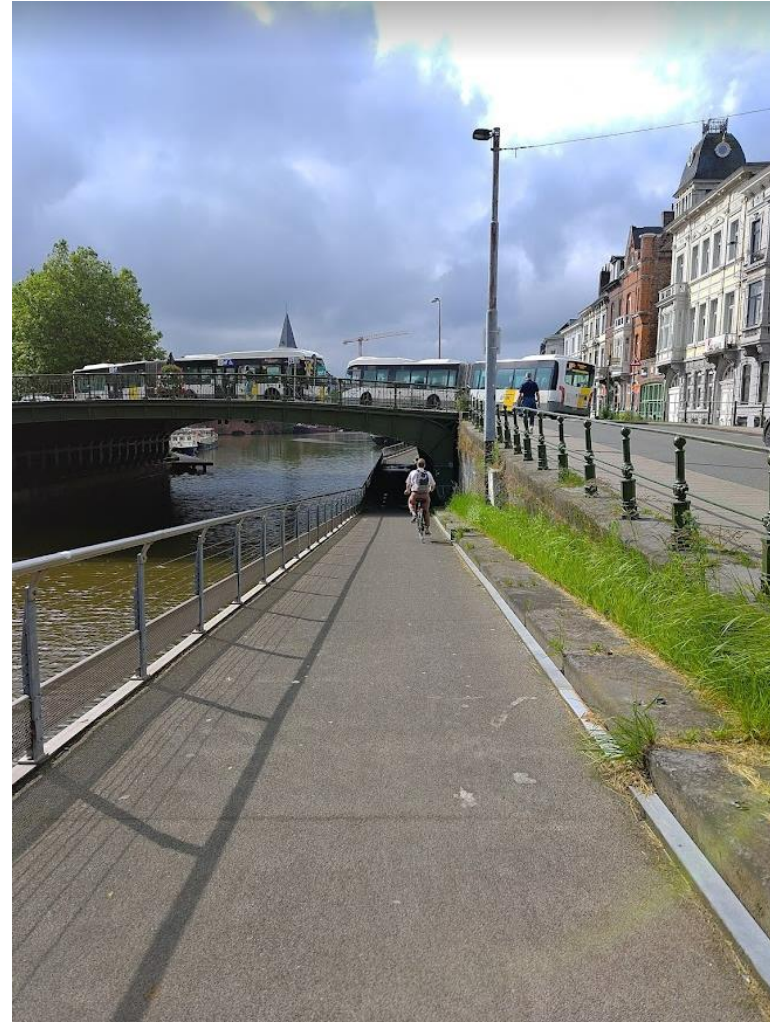
Pyöräliikenteen sujuvoittaminen

Pyöräliikenteen sujuvoittaminen

Helsinki

(Eeropekka Lehtinen)

Kaupungin äänimaisema

Infran puutteet

Muita nousseita teemoja

Miten pyöräinfra muuttuu ajassa?

Mietteitä Ghentistä

Kaupunki muuttuu ja pyöräliikenteen tarpeet myös

- Kaupungin ensimmäinen pyöräliikenteen suunnitelma on vuodelta 1993.
  - Siinä hyödynnettiin erityisesti kaupungin kanaalien reunoja, joita pitkin voitiin tehdä reittejä kaupunkiin ja sen läpi
  - Pyöräliikenteelle annettiin sitä tilaa, mikä oli saatavilla. Vanha infrastruktuuri näyttäytyy kaupungissa hyvin kapeana nykyisiin ohjeisiin nähden.
- Vuoden 2017 liikennejärjestelyiden myötä (circulation plan) otettiin harppaus uuteen suuntaan. Vaikuttamalla autoliikenteeseen, voidaan vaikuttaa myös pyöräliikenteen olosuhteisiin.
- Suunnittelussa on ollut keskiössä muutama suunnittelija. Elias kuvassa, sukunimi hukassa.

Kaupunki muuttuu ja pyöräliikenteen tarpeet myös

- Kanaalit muodostavat edelleen merkittävän roolin kaupungin pyöräliikenteen järjestelmässä.
- Viime vuosina on mm. rakennettu siltojen alituksia halvalla rakennustavalla, mikä vähentää viivytyksiä risteyksissä
  - Väylä ei ole kovin leveä, mutta mahdollistaa silti kulun hyvin.
- Korona-aikaan kanaalien viereisiä vanhoja pyöräteitä muutettiin jalankulun käyttöön ja pyöräliikenne siirrettiin ajoradalle.

Kaupunki muuttuu ja pyöräliikenteen tarpeet myös

- Pyöräliikenteelle on lopulta varsin vähän eroteltuja väyliä. Autoliikenne on niin vähäistä, että pyöräily on todella miellyttävää ajoradalla.
  - Myös Ghentissä on käytössä <2000 ajon./vrk ohjeistus sekaliikenteelle, mutta kaupungissa pyritään saamaan autoliikenne niin vähäiseksi kuin mahdollista
  - Melun puuttuminen merkittävä kokemus
- Pyöräkatuja on kaupungissa todella paljon. Pyöräkadut on toteutettu monesti hyvin kevyillä tavoilla, maalaamalla pinnoite asfaltin päälle.
  - Kaduilla on paljon asukaspysäköintiä, mikä ei tuottanut ongelmia.
- Kaupungin liikennesuunnittelussa pyritään vähentämään läpäisemättömiä pintoja. Pyöräkaturatkaisut edistävät tätäkin tavoitetta!

Kaupunki muuttuu ja pyöräliikenteen tarpeet myös

- **Yleisenä ajatuksena:** Ghent on onnistunein (?) esimerkki siitä, miten autoliikennettä suunnittelemalla ja ohjaamalla sitä sen haittoja paremmin kestäviin ympäristöihin, on voitu parantaa kaupungin viihtyisyyttä, elinvoimaisuutta ja liikkumisen olosuhteita.
- **Joskus vähäisempikin riittää:** Maalilla tehdyt pyöräkadut olivat toimivia, kun autoliikenteen määrä oli vähäinen. Voisiko Helsingissä tehdä samoin?
- Kaupungin suunnittelijan kanssa keskustelu osoitti, että suurempia muutoksia halutakseen tulee olla rohkeutta edetä ajatellen isosti, mutta toisaalta hyväksyä että joskus asioissa kestää.

Kadulla ennen 10 000 ajon/vrk

Kadulla ihmisiä ympäröivä vuorokauden

Kiitos!

Helsinki